

22. Odpoveď ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky J. Richtera na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Kvasničku podanú 30. októbra 2013 vo veci prezentácie Slovenska pred diplomatickými zbormi

Ján Richter

minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

SEKRETARIÁT PŘEDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania:		
02. -12- 2013		
Číslo spisu: PLIES - 906/2013		
Listy: 1/3	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava 22. novembra 2013
Číslo: 4929/2013-M_OPVA-45619

Vážený pán poslanec,

na Vašu interpeláciu označenú ako „spôsob prezentácie Slovenska pred diplomatickými zbormi“, vo veci vystúpenia Olgy Pietruchovej, riaditeľky odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v diskusii organizovanej 17. septembra 2013 Veľvyslanectvom USA v Open Gallery v Bratislave, v rámci Dúhového PRIDE Bratislava, na tému – „Ako zaručiť akceptáciu LGBT ľudí na Slovensku“ uvádzam nasledovné:

Otázka:

V tejto súvislosti sa pýtam, či má Olga Pietruchová mandát rezortu, aby na verejnom vystúpení v prítomnosti veľvyslancov z pozície vysokej štátnej úradníčky ohovárala Slovensko, slovenskú verejnosť a prácu ministerstiev?

Alebo ide len o lokajské napíňanie zahraničnopolitickej agendy, ktorá bola pred slovenskými občanmi utajená? Lebo ak nie, nech túto doktrínu explicitne deklaruje premiér vlády Robert Fico a nech neodsúva Stratégiu ochrany ľudských práv až na čas po prezidentských voľbách (a to ani preto nie, aby si to nerozhádzal s cirkevnou hierarchiou).

Odpoved' :

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky ani ja osobne sme neboli oficiálno cestou, pozvánkou, informovaní o konaní diskusie organizovanej Veľvyslanectvom USA na tému „Ako zaručiť akceptáciu LGBT ľudí na Slovensku“.

Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí ministerstva, ktorý Olga Pietruchová riadi, plní úlohy ministerstva pri zabezpečovaní tvorby a realizácii štátnej politiky rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí. Pri tejto činnosti vychádza predovšetkým z medzinárodných dokumentov, ktorými je Slovenská republika viazaná a z dokumentov vlády Slovenskej republiky v oblasti rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí – Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách, Opatrenia na zosúladenie rodinného a pracovného života, Národná stratégia rodovej rovnosti na roky 2009 – 2013, Národný akčný plán rodovej rovnosti na roky 2010 - 2013.

Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí ministerstva pri zabezpečovaní uvedených úloh spolupracuje s Výborom pre rodovú rovnosť Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť.

Rada je stálym odborným, poradným, koordinačným a konzultatívnym orgánom vlády Slovenskej republiky v oblasti ochrany základných ľudských práv a slobôd, politických a občianskych práv, práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv, práv na ochranu životného prostredia a kultúrneho dedičstva, v oblasti práv dieťaťa a presadzovania najlepšieho záujmu dieťaťa, v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím a práv seniorov, pri presadzovaní zásady rovnakého zaobchádzania, rovnosti príležitostí a rodovej rovnosti.

Zloženie Rady zahŕňajúce klúčové orgány a inštitúcie verejnej správy na jednej strane a občianskej spoločnosti angažovanej v problematike ľudských práv na strane druhej, reprezentatívnosť pri jej kresovaní, štruktúra jej vzájomne previazaných a systémovo prepojených odborných orgánov – výborov sú faktory, ktoré prispievajú k presadeniu prierezového prístupu pri implementácii ľudsko-právnych noriem a pri zvnútornení ľudsko-právnych princípov v činnosti verejnoprávnych orgánov.

Rada pozostáva, okrem iných stálych výborov, aj z Výboru pre rodovú rovnosť a z Výboru pre práva lesieb, gejov, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych (LGBTI) osôb. Vo Výbore pre rodovú rovnosť je Oľga Pietruchová tajomníčkou a v druhom uvedenom výbere je členkou za ministerstvo.

Práve aktívna pracovná účasť Oľgy Pietruchovej v týchto výboroch ju viedla k domnenke, že je povolaná hovoriť o tematike práv LGBTI ľudí. Vo svojom vystúpení vychádzala z oficiálneho stanoviska výboru, ktoré bolo prijaté v súvislosti s prípravou Celoštátnej stratégie podpory a ochrany ľudských práv v Slovenskej republike. V stanovisku sú citované oficiálne výskumy EÚ, hovoriace o nízkej úrovni tolerancie voči LGBTI ľuďom. V diskusii obhajovala potrebu vypracovania a prijatia Celoštátnej stratégie podpory a ochrany ľudských práv v Slovenskej republike a jej vyjadrenia boli prezentované v tomto kontexte.

Podľa Etického kódexu štátneho zamestnanca a zamestnanca pri výkone práce vo verejnem záujme ministerstva, štátny zamestnanec je povinný zdržať sa pri výkone týchto povinností, ale aj mimo priameho výkonu pracovných povinností, akéhokoľvek správania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť štátnej služby a je povinný zdržať sa činnosti, ktorá poškodzuje dôveru verejnosti a ministerstva v jeho schopnosti plniť pracovné úlohy nestranne.

O tom, že pani Pietruchová tak konala ma ubezpečil veľvyslanec USA v Slovenskej republike Theodore Sedgwick. Citujem jeho písomné vyjadrenie:

„Účasť pani Pietruchovej bola pozitívne prijatá zo strany mnohých účastníkov najmä vďaka jej znalostiam z oblasti sociálnej a rodovej rovnosti, ktoré prispeli k lepšiemu pochopeniu tejto problematiky a predstavili niektoré výzvy, ktoré aj naďalej pretrvávajú v mnohých spoločnostiach, aj v tej na Slovensku, týkajúcej sa akceptácie LGBTI osôb. Podľa môjho názoru boli postrehy pani Pietruchovej vyvážené, aktuálne a pútavé. Rovnako aj jej odpovede na otázky položené z publika. Bolo preto pre mňa cťou, že sa pani Pietruchová mohla zúčastniť tejto diskusie a verím, že naša spolupráca s ňou bude pokračovať aj v budúnosti.“

Vážený pán poslanec,

nemôžem súhlasiť s Vašim vyjadrením, že daná problematika je zámerne odsúvaná v rámci Celoštátnej stratégie podpory a ochrany ľudských práv v Slovenskej republike do obdobia roku 2014. Dôkazom je samotné vyjadrenie a závery Rady z jej posledného mimoriadneho zasadnutia konaného 4. septembra 2013, v ktorom sa uvádza, že napriek tomu, že predmetom východiskového dokumentu stratégie boli viaceré ľudsko-právne témy, v rámci workshopov sa do popredia dostali najmä otázky súvisiace s rodovou rovnosťou a právami osôb s odlišnou sexuálnou orientáciou. V porovnaní s ostatnými zraniteľnými skupinami, ako sú deti, osoby so zdravotným postihnutím, sa práve témam rodovej rovnosti a právam LGBTI osôb venovalo proporcionálne najviac priestoru, pričom diskusia o týchto otázkach bola zároveň najviac polarizovaná. Okrem vyslovenia nesúhlasných stanovísk so znením predloženého návrhu dokumentu, resp. niektorých jeho strategických otázok, mali viacerí účastníci námitky aj k procesu prípravy stratégie, a to predovšetkým ku krátkemu časovému obdobiu na diskusiu o ľudsko-právnych otázkach celospoločenského významu, ako aj na prípadné pripomienkovanie finálnej podoby stratégie. V tejto súvislosti bol niektorými mimovládnymi organizáciami

avizovaný zámer prostredníctvom zásadnej pripravky v medzirezortnom pripravenkovom konaní odporučiť vláde SR, aby bol proces prípravy stratégie zastavený alebo predlžený.

Z uvedeného dôvodu Rada schválila návrh ďalšieho postupu prípravy Celostátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike a odporučila predsedovi Rady (podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky) požiadať predsedu vlády Slovenskej republiky o posunutie termínu predloženia materiálu na rokovanie vlády Slovenskej republiky z 30. septembra 2013 na 30. júna 2014. Rada zároveň poverila výbory spolupracovať pri navrhnutom postepe prípravy návrhu stratégie.

Ako minister práce, sociálnych vecí a rodiny a predseda Výboru pre rodovú rovnosť som uvítal, že proces prípravy Celostátnej stratégie na ochranu a podporu ľudských práv v Slovenskej republike vstupuje do ďalšej veľmi dôležitej fázy, v ktorej je vitaná konštruktívna diskusia všetkých zúčastnených strán. Odbornici aj široká verejnosť sa môžu podieľať na príprave tohto dokumentu prostredníctvom odborných workshopov organizovaných gestormi jednotlivých ľudsko-právnych tém. Workshopy budú prebiehať koncom roku 2013 a na jar 2014 v rôznych regiónoch Slovenska. Témy, termíny a miesta konania týchto podujatí budú včas zverejnené na internetovej stránke Rady.

Otázka

Posledná otázka sa týka možnosti, aby v otázkach, ktoré sa týkajú hodnôt a etiky, mali členské štáty EÚ suverenitu. Vnímate tento decízny kontext aj v prípade, o ktorom podávam interpeláciu?

Odpoved' :

Vážený pán poslanec,

Vaša otázka hypoteticky podsúva a vyjadruje stanovisko, že rozhodnutia EÚ sú neetické a nemajúce hodnoty? Nesúhlasím s tým.

Členstvo Slovenskej republiky v európskych štruktúrach zásadným spôsobom určuje medzinárodné postavenie štátu, čo poskytuje adekvátnu možnosť vplyvať v súlade so štátnymi záujmami na medzinárodné rozhodnutia a procesy, ktoré majú bezprostredný dosah na kvalitu života našich občanov.

Európska únia je základným prostredím ovplyvňujúcim každodenný život a dianie na Slovensku a predstavuje primárne prostredie pre uskutočnenie kľúčových záujmov Slovenskej republiky.

Osobitnou úlohou vlády v nasledujúcom období je príprava predsedníctva Slovenskej republiky EÚ v druhej polovici roku 2016, ktoré vláda vníma v kontexte posilnenia postavenia Slovenskej republiky v únii, podpory prezentácie a širšieho zapojenia sa do formovania kľúčových politík EÚ.

Z uvedených dôvodov vláda aktívne komunikuje témy Európskej únie slovenskej verejnosti s cieľom priblížiť úniu občanom pre lepšie pochopenie prehĺbenia integračných procesov po prijatí Lisabonskej zmluvy. Preto podporuje širokú diskusiu v domácom prostredí o dôležitých otázkach európskych politík a dbá na širšie zapojenie občanov do rozhodovacích procesov prebiehajúcich na úrovni EÚ.

S pozdravom

Vážený pán
Marián Kvasnička
poslanec
Národnej rady
Slovenskej republiky
Bratislava